

การเผยแพร่ความรู้การไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางเว็บไซต์ ประจำเดือนมกราคม ๒๕๖๐

กลุ่มงานไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท

ขอเสนอ

สิทธิเรียกค่าเลี้ยง

หนูจะเรียกได้ไหม?

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๔๘๑๕/๒๕๓๙

โจทก์ออกจากบ้านที่ปลูกสร้างและอยู่กินกับจำเลยเพราะต้องการพาบิดาซึ่งเป็นโรคหัวใจไปให้พ้นจากบิดาจำเลยซึ่งชอบดื่มสุราแล้วส่งเสียงดังโจทก์และจำเลยเคยตกลงจะไปจดทะเบียนหย่าขาดจากกันแต่หย่าไม่ได้เพราะโจทก์ไม่มีเงินชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรแก่จำเลยพฤติการณ์ดังกล่าวแสดงว่าโจทก์และจำเลยสมัครใจแยกกันอยู่ เพราะเหตุที่ไม่อาจอยู่ร่วมกันฉันสามีภริยาได้โดย

ปกติสุขตลอดมาและการแยกกันอยู่ดังกล่าวเป็นเวลา นับถึงวันฟ้องเกินสามปีแล้วโจทก์จึงมีสิทธิฟ้องหย่าได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๕๑๖(๔/๒) การที่จำเลยจะเรียกค่าเลี้ยงชีพได้จะต้องปรากฏว่าเหตุแห่งการหย่าเป็นความผิดของโจทก์ฝ่ายเดียว ดังนี้เมื่อฟังได้ว่าเหตุแห่งการหย่าเป็นเพราะโจทก์และจำเลยสมใจแยกกันอยู่เพราะเหตุที่ไม่อาจอยู่ร่วมกันฉันสามีภริยาได้โดยปกติสุขตลอดมาเกินสามปีจำเลยจึงเรียกค่าเลี้ยงชีพจากโจทก์มิได้

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์จำเลยเป็นสามีภริยากันโดยชอบด้วยกฎหมายต่อมาโจทก์และจำเลยมีปัญหาโต้เถียงกันอย่างรุนแรงไม่สามารถที่จะตกลงอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุขจึงแยกกันอยู่ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาจนถึงบัดนี้ เป็นเวลา ๒๐ ปี โจทก์ไม่ประสงค์จะอยู่กินฉันสามีภริยากับจำเลยอีกต่อไป ขอให้พิพากษาให้โจทก์และจำเลยหย่าขาดจากกันโดยให้จำเลยไปจดทะเบียนหย่ากับโจทก์

จำเลยให้การ และฟ้องแย้งว่าหลังจากจดทะเบียนสมรสกันแล้วโจทก์และจำเลย พักอาศัยอยู่ที่บ้านบิดามารดาโจทก์ ต่อมาจึงย้ายไปอยู่ที่บ้านมารดาจำเลย เมื่อ ๗ ถึง ๘ ปี ผ่านมา จำเลยปลูกบ้านเลขที่ ๔๘๘ โจทก์ จำเลยและบุตรทั้ง ๕ ย้ายมาอยู่ที่บ้านหลังใหม่จนกระทั่งประมาณ ๔ ถึง ๕ ปีมานี้ โจทก์ประพฤติมิชอบ ให้การอุทธรณ์เรื่องเลี้ยงดูหญิงอื่นฉันภริยา แต่โจทก์ก็ยังไปมาหาสู่จำเลยและให้ความอุปการะเลี้ยงดู จำเลยเรื่อยมาจนกระทั่ง ก่อนฟ้องคดีนี้โจทก์ไม่ได้ส่งเสียเลี้ยงดูจำเลย ทำให้จำเลยและครอบครัวได้รับความเดือดร้อนมาก เหตุในการหย่ามิใช่ความผิดของจำเลยเป็นความผิดของโจทก์แต่ผู้เดียว จำเลยมีโรคประจำตัว ข้อเท้าเสื่อมไม่ได้ประกอบอาชีพ และโจทก์มีรายได้สูงมาก ขอให้ยกฟ้องโจทก์และให้โจทก์จ่ายค่าเลี้ยงชีพแก่จำเลย เดือน ละ ๑๐,๐๐๐ บาท นับแต่วันฟ้องแย้งเป็นต้นไป โจทก์ให้การแก้ฟ้องแย้งว่า โจทก์และจำเลยโต้เถียงกันเรื่อยมาโจทก์และบิดาจึงย้ายไปอยู่ที่บ้านของโจทก์ที่ ตำบล บางด้วน อำเภอ เมือง สมุทรปราการ และแม้โจทก์ไม่ได้อยู่กับจำเลย แต่โจทก์ได้ส่งเสีย เลี้ยงดูจำเลยและครอบครัวเรื่อยมา ขอให้ยกฟ้องแย้ง

ศาลชั้นต้นพิพากษาให้โจทก์ จำเลยหย่ากัน ให้ยกฟ้องแย้ง

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ ภาค ๒ พิพากษาแก้ เป็นว่าให้โจทก์จ่ายค่าเลี้ยงชีพให้แก่จำเลยเดือนละ ๕,๐๐๐ บาท นับแต่วันฟ้องแย้งเป็นต้นไปนอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า "พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า โจทก์และจำเลยจดทะเบียนสมรส เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๒ อยู่กินกันที่บ้านเลขที่ ๑๙ หมู่ ที่ ๖ ตำบลบางด้วน อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ต่อมาโจทก์และจำเลยย้ายไปอยู่ ตำบลบางปูใหม่ อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ ประมาณปี ๒๕๑๖ ถึง ๒๕๑๙ โจทก์ออกจากบ้านกลับไปอยู่ที่บ้านเลขที่ ๑๙ หมู่ ที่ ๖ ตำบลบางด้วน อำเภอเมืองสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการ เนื่องจากทะเลาะวิวาทกับจำเลย ต่อมาประมาณปี ๒๕๒๐ โจทก์และจำเลยตกลงไปจดทะเบียนหย่าที่ อำเภอ แต่เนื่องจากโจทก์ไม่มีเงินชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตร คนละ ๒๕,๐๐๐ บาทแก่จำเลย ตามที่ทางอำเภอไกล่เกลี่ย จึงไม่ได้จดทะเบียนหย่า คดีมีปัญหาตามฎีกาของโจทก์ประการแรกว่า โจทก์และจำเลย สมัครใจแยกกันอยู่เพราะเหตุที่ไม่อาจอยู่ร่วมกันฉันสามี ภริยาได้โดยปกติสุขตลอดมาเกินสามปีหรือไม่ โจทก์มีตัวโจทก์เป็นพยาน เบิกความว่าโจทก์มอบเงินให้จำเลยนำไปปลูกสร้างบ้านในที่ดินบิดาจำเลย ที่ตำบลบางปูใหม่ เมื่อปลูกสร้างเสร็จ โจทก์ จำเลยและบิดาโจทก์ เข้าพักอาศัย บ้านที่ปลูกสร้างใหม่นี้อยู่ติดกับบ้านบิดาจำเลย บิดาจำเลยชอบดื่มสุราเมาอาละวาด โจทก์พยายามตักเตือนและห้ามปราม แต่บิดาจำเลยไม่เชื่อฟัง ในที่สุดโจทก์จึงนำ บิดาโจทก์ ซึ่งเป็นโรคหัวใจกลับไปอยู่บ้านเดิมที่ตำบล บางด้วน ตั้งแต่ปี ๒๕๑๖ จำเลยไม่ได้ตามไปด้วย ส่วนจำเลย มีตัวจำเลยเป็นพยาน เบิกความว่า เมื่อประมาณปี ๒๕๑๙ โจทก์เริ่มติดพันหญิงอื่น และไม่คอย กลับบ้าน ในที่สุดโจทก์ออกจากบ้านที่อยู่กินกับจำเลยไป และจำเลยตอบทนายโจทก์ถามค้านว่า บิดาโจทก์ช่วยออกเงินปลูกสร้างบ้านใหม่และมาอยู่ด้วยไม่ถึงปีก็กลับไปอยู่บ้านเดิมที่ ตำบล บางด้วน บิดาจำเลย ดื่มสุรา เป็นประจำ แล้วชอบส่งเสียงดัง แต่ไม่เคยมีเรื่องกับใคร เมื่อจำเลยกับโจทก์ทะเลาะวิวาทกันบ่อยครั้ง จึงตกลงที่จะไปจดทะเบียนหย่า ศาลฎีกาเห็นว่าพยานจำเลย เจือสมพยานโจทก์ว่าโจทก์ออกจากบ้าน ที่ปลูกสร้างและอยู่กินกับจำเลย เพราะต้องการพาบิดาซึ่งเป็นโรคหัวใจไปให้พ้นจากบิดาจำเลย ซึ่งชอบดื่มสุราแล้วส่งเสียงดัง ได้ความต่อไปว่า โจทก์และจำเลย ตกลงจะไปจดทะเบียนหย่าขาดจากกัน แต่หย่าไม่ได้เพราะโจทก์ไม่มีเงินชำระค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรแก่จำเลย พฤติการณ์ดังกล่าว น่าเชื่อว่า โจทก์และจำเลยสมัครใจแยกกันอยู่ เพราะเหตุที่ไม่อาจอยู่ร่วมกันฉันสามี ภริยาได้โดยปกติสุขตลอดมา และการแยกกันอยู่ดังกล่าวเป็นเวลานานับถึงวันฟ้องเกินสามปีแล้วโจทก์จึงมีสิทธิฟ้องหย่าได้ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๑๖(๔/๒) ฎีกาข้อนี้ของโจทก์ฟังขึ้น

คดีมีปัญหาตามฎีกาของโจทก์ประการสุดท้ายว่า จำเลยสมควรได้รับค่าเลี้ยงชีพจากโจทก์หรือไม่ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา ๑๕๒๖ บัญญัติว่า ในคดีหย่า ถ้าเหตุแห่งการหย่าเป็นความผิดของคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแต่ฝ่ายเดียว และการหย่านั้นจะทำให้อีกฝ่ายหนึ่งยากจนลงเพราะไม่มีรายได้พอจากทรัพย์สิน หรือจากการงานตามที่เคยทำอยู่ระหว่างสมรสอีกฝ่ายหนึ่งนั้น จะขอให้ฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบจ่ายค่าเลี้ยงชีพให้ได้ ศาลฎีกาเห็นว่า จำเลยจะเรียกค่าเลี้ยงชีพได้จะต้องปรากฏว่าเหตุแห่งการหย่าเป็นความผิดของโจทก์แต่ฝ่ายเดียว ดังนี้เมื่อฟังได้ว่าเหตุแห่งการหย่าเป็นเพราะโจทก์และจำเลยสมครใจแยกกัน อยู่เพราะเหตุที่ไม่อาจอยู่ร่วมกันฉันสามี ภริยาได้โดยปกติสุขตลอดมาเกินสามปี จำเลยจึงเรียกค่าเลี้ยงชีพจากโจทก์มิได้ ที่ศาลอุทธรณ์ ภาค ๒ พิพากษามานั้นศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วยฎีกาของโจทก์ฟังขึ้น "

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้บังคับคดีตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๒๖ ในคดีหย่า ถ้าเหตุแห่งการหย่าเป็นความผิดของคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแต่ฝ่ายเดียว และการหย่านั้นจะทำให้อีกฝ่ายหนึ่งยากจนลง เพราะไม่มีรายได้พอจากทรัพย์สิน หรือจากการงานตามที่เคยทำอยู่ระหว่างสมรส อีกฝ่ายหนึ่งนั้นจะขอให้ฝ่ายที่ต้องรับผิดชอบจ่ายค่าเลี้ยงชีพให้ได้ค่าเลี้ยงชีพนี้ศาลอาจให้เพียงใดหรือไม่ให้ก็ได้โดยคำนึงถึงความสามารถของผู้ให้และฐานะของผู้รับและให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๑๕๙๘/๓๙, มาตรา ๑๕๙๘/๔๐ และ มาตรา ๑๕๙๘/๔๑มาใช้บังคับโดยอนุโลม

สิทธิเรียกร้องค่าเลี้ยงชีพเป็นอันสิ้นสุด ถ้ามิได้ฟ้องหรือฟ้องแย้งในคดี หย่านั้น

ที่มาบทความ

<http://www.peesirilaw.com/>

จัดทำโดย: ศูนย์ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาท

